

నీవే భగవంతుడవు!

సకల శాస్త్ర పురాణ సంగ్రహ వేత్తయై
వేదాంత వేద్యుడౌ విప్రుడైన
రక్తియేపారగ రమ్యహర్మంబులు
రమియించు రాజచంద్రముడునైన
రణరంగమందు పరాభూత రిపుడౌచు
వెలుగొందు జగదేక వీరుడైన
దారిద్ర్యదేవతా దాక్షిణ్యమున కుందు
దౌర్భాగ్య నిధియగు దాసుడైన
ప్రేమ లేనిచో ఎందుకు పనికిరాడు
ప్రేమరహితుడౌ యీ జగద్భర్తకన్న
ప్రేమ పరుడగు దాసుడే వంద్యుడగును
ఇంతకంటెను వెరెద్ది ఎఱుకపరతు
సాధు సద్గుణ గణ్యులౌ సభ్యులార!

ప్రేమ స్వరూపులారా!

ప్రేమగల మనిషియొక్క మనస్సు ప్రశాంతముగా పవిత్రమై, సుస్థిరమై ఉంటుంది. ఎట్టి పరాజయములకుగాని, ఎట్టి పరాభవములకుగాని, ఎట్టి కష్టములకుగాని అదియేమాత్రము చలించదు. దీనికి భగవత్ప్రేమయే ప్రధానమైన శక్తి. ఆత్మ విశ్వాసమే మానవులకు ప్రధానమైన సౌందర్యము. ఆత్మ విశ్వాసము అనంతమైన అంతర్శక్తి నిస్తుంది. ఇట్టి ఆత్మ విశ్వాసమునభివృద్ధి గావించుకొని ఆత్మానందము పొందే నిమిత్తమై ప్రతి మానవుడుకూడను తగిన కృషి చేయాలి.

తేది. 09-10-1989న భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి దివ్యోపన్యాసము

ప్రేమ అనగా కేవలం ఫలాపేక్ష నిమిత్తమై, కొన్ని రకములైన భావములను అభివృద్ధి గావించుకొని తద్వారా కలుషితము కానటువంటి ప్రేమగా రూపొందింప చేసుకోవాలి. కారణమును పురస్కరించుకొని పుట్టునటువంటి ప్రేమ సరైన ప్రేమ కాదు. ఎట్టి కారణములు లేనటువంటి అకారణ ప్రేమను అభివృద్ధి గావించుకోవాలి. అదియే మానవునియొక్క సహజ ధర్మము.

భగవంతుని అది కావలెనని, ఇది కావలెనని ఏమాత్రం ప్రార్థన చేయరాదు. కారణమేమనగా భగవంతునియొక్క అనుగ్రహ ధనాగారమందు ఎట్టి విలువైన, ఘనమైన, దివ్యమైన వస్తువులున్నవో ఎవ్వరికి తెలియవు. తాను ఏమి ఇవ్వవలెనని సంకల్పించుకొనునో అదికూడా ఎవరికి తెలియదు. అట్లు తెలియని పరిస్థితిలో మానవుడు అల్పవస్తువులను, ఆట వస్తువులను కోరి తనయొక్క దివ్యశక్తిని కోల్పోతున్నాడు. కనుక తనయొక్క అనుగ్రహమునకు పాత్రుడైన భక్తునకు ఏ ఘనమైన, పవిత్రమైన, దివ్యమైన దానిని అందించునో అది ఎవరికీ అర్థము కాదు. కనుక నే మానవుడు భగవంతుని నుండి ఎట్టి అల్ప, స్వల్ప విషయముల నాశించరాదు. ప్రేమించరాదు, ప్రార్థించరాదు. అన్నింటికంటే ఘనమైన, విలువైనది ప్రేమ.

ఒకవేళ నీవు భగవంతుని ఏమైనా కోరదలచితివా అట్లు కోరునపుడు భగవంతుడా! నీవొక్కడే నాకు చాలు అనే కోరికను కోరవచ్చు. అది ఒక్కటి ఉంటే సర్వములు మనము చేకూర్చుకోవచ్చును. అందువల్లనే మీరా కూడను ప్రేమరత్నము కంటే విలువైనది ఏమీ లేదని చెప్పింది. అట్టి విలువైన వస్తువునుంచుకొని కల్ప వృక్షము కడకు పోయి కాఫీపాడరు అడిగినట్లుగా ఉంటుంది. కనుక భగవంతుని కోరదలచినట్లైతే తనను మాత్రమే కోరాలిగాని అన్యమైన, అల్పమైన, స్వల్పమైన కోరికలు మనం కోరరాదు. ఆ కోరునప్పుడు కూడను భగవంతుని అనేక విధములుగా వర్ణించి అతని మెప్పు పొందాలని అనేక వర్ణనలు కల్పించి మనము కోరరాదు. నీవు కరుణా సముద్రుడవు. నీవు దయాసాగరుడవు నీవు ఆపద్భాంధవుడవు, అనాథ రక్షకుడవు అని ఈ విధమైన వర్ణనలన్నీ భగవంతునికి విసుగు కల్గిస్తాయి. ఇవన్నీ కూడా కేవలం వ్యాపార రంగమునకు సంబంధించినవి. ఆ విధముగా భగవంతుని వర్ణించి అందుకొనే ఫలములు సరియైన ఫలములు కూడను కావు. ప్రాచీన కాలమునుండి మహర్షులు,

యోగులు ఇలాంటి వారంతా కూడను ఈ విధంగా భగవంతుని వర్ణించుటకు ప్రయత్నం చేయటం చేతనే వందలకొలది సంవత్సరములు తపస్సు చేసినప్పటికిని వారియొక్క అభీష్టములు నెరవేర్చుకోలేక పోతూవచ్చారు.

భగవంతుడు మనుష్యాకారమును మాత్రమే అభిలషిస్తూ ఉంటాడు. అతనిని ఒక చెలికానివలె, మిత్రునివలె భావించినప్పుడే అతనికి అమితమైన ప్రీతి కలుగుతుంది. ఓ ప్రియతమా! ఓ నా హృదయ రత్నమా! అనే సంబోధనల చేత అతనిని ఎంతైనా ప్రసన్నం చేసుకోగలము. అట్లు కాకుండా

వాచామగోచరుండని నీచరితములు పొగడ బ్రహ్మాదులకైన తరమా!
హేకృష్ణా! కాచుకున్నాను నామొర ఆలకించి బ్రోవుమయ్యా...!వాచా!
కాలుడు గొనిపోయిన గురువుత్రుని తెచ్చియిచ్చినావు.
కాముని మదమణచినావు దేవకీ వసుదేవుల చెరను విడిపించినావు
ఎలుగెత్తి ఆ ద్రౌపది హా!కృష్ణా యని మొరలిడ బ్రోచినావు
మేలుమేలు పాండవులను గాచినావు
కుచేలుని ఆర్తి దీర్చినావు
కురూపియైన కుబ్జ వక్రములను పోగొట్టినావు

అని వర్ణిస్తే వారిని వీరిని ఆదర్శముగా నిరూపించుకుని తనఫలమును పొందే నిమిత్తమై భగవంతుని మెప్పిస్తున్నాడని ఇది ఒక విధమైన హాస్యాస్పదముగా రూపొందుతుంది. ఇట్టి ప్రార్థనలన్నీ కూడను కొంత అసూయా భావములకు కూడా దారి తీస్తాయి. వారికి అవి ఇచ్చావు నాకెందుకీయి కూడదు. వీరితో ఈవిధంగా మాట్లాడావు నాతో ఎందుకు మాట్లాడవు. ఈ విధంగా అసూయా భావములకు చిహ్నంగా రూపొందుతుంది. ఇంతేగాక భగవంతుని ఒక అధికార స్థానంగాను అమితమైన మిత్రునిగను, సన్నిహితుడుగను భావించినప్పుడే మనయొక్క అభీష్టములు సులభంగా నెరవేరుతాయి.

భగవంతునితో ఆత్మీయతను పెంచుకొండి

ఎవరిని మనం అమితంగా వర్ణిస్తాము? క్రొత్తవారిని, మిత్రునిగావించుకునే నిమిత్తమై మనం అమితంగా వర్ణిస్తాము. అతనిని గృహమున కాహ్వానించినప్పుడుకూడా రండి, దయచేయండి, కూర్చోండి అనే ఇట్టి గౌరవములైన పదములనే అతనికి అందిస్తాము. కాని పాతమిత్రుడే వచ్చినప్పుడు రారా! కూర్చోరా అని ఈ విధమైన మాటలతో అతనిని సంబోధిస్తాము. త్యాగరాజు అనేక సాధనలు చేసి, అనేక కోట్లు జపములు ఆచరించి నిత్యత్వమైన సత్యస్వరూపాన్ని దర్శించే నిమిత్తమై తాను ఒకవిధమైన సాక్షాత్కారాన్ని కూడా పొందాడు. అట్టి సాధనల చేతనే అతను సన్నిహితుడుగా చేసుకున్నాడు. అతను ఈ గౌరవప్రతిష్ఠలకు సంబంధించిన పదములేమాత్రముకూడా ఉచ్చరించలేదు. అతనిని తన ఇంటికి రమ్మని కోరినప్పుడు ఏవిధంగా కోరుతూ వచ్చాడు.

రారా మాయింటిదాకా రఘువీర సుకుమార

నేమ్రొక్కెద రారా మాయింటిదాక

రారా! దశరథ కుమారా! నన్నేలుకోర నేతాళలేర ||రారా||

భగవంతుని ఎవరైనా రారా అని పిలుస్తారా! భక్తుడైనవాడు కనుకనే అతనిని ఆ విధముగా త్యాగరాజు సంబోధిస్తూ వచ్చాడు.

ఈ నవరాత్రి ఉత్సవములో పూర్ణాహుతి దినమున మనం గుర్తించవలసిన వ్యక్తుల తత్వాన్ని ఈ రీతిగా గుర్తించాలి. కోరికలను తగ్గించుకోండి. అల్ప కోరికలు కోరకండి. ఏదో ఒక ఫలనిమిత్తమై ఆశించి దానికోసం భగవత్ సన్నిధికి పోయి కాలమును వ్యర్థముగావించుకునే మార్గములో మనము ప్రవేశించరాదు. దురదృష్టవశాత్తు ఈ కలియుగమునందు ఏక్షేత్రమునకు పోయినా, ఏయాత్రలు చేసినా తమయొక్క తత్ఫలమును అభివృద్ధిగావించుకుని, మనసునందుంచుకొనియే యాత్రలు క్షేత్రములు దర్శిస్తూవస్తారు. భగవంతుడే మనవశమైపోతే మనకు లభించని ఫలితము ఇంక ఎక్కడుంది? లభించని పదార్థములెక్కడున్నాయి? రామా! నీ అనుగ్రహ బలము ఒక్కటంటే చాలు సర్వగ్రహములు కూడా నాహస్తగతమవుతాయి. అన్నాడు త్యాగరాజు. భగవంతుని వర్ణించకుండా అతనిని తమ సన్నిహితునిగా భావించుకొని,

ఒక మిత్రునిగా భావించి అనేకరకములుగా ప్రసన్నుని గావించుకోవటం అత్యంత అవసరము. ఈ అన్నింటికి పరమ పవిత్రమైన ప్రేమ ఆధారము. కష్టములందుగాని, దుఃఖములందుగాని విచారములందుగాని ఈ స్థిరమైన విశ్వాసము మనం చలించకుండా చూసుకోవాలి.

పాండవుల యొక్క ప్రధానమైన ఆధర్మము ఇదియే. సభలో ద్రౌపదికి ప్రరాభవము జరిగినప్పుడుగాని, అభిమన్యునికి అనేకరకాల కష్టములు గలిగించి ప్రాణములు తీసినప్పుడుగాని, ఉపపాండవులయొక్క గొంతులు అశ్వత్థామ కోసినప్పుడు కాని, రాజసూయ యాగముచేసి మహాగొప్ప ఖ్యాతిని పొందిన సుఖశౌఖ్యములను అనుభవించినప్పుడుగాని, అరణ్యవాసమునందుగాని ఈ కష్టములకు, నష్టములకు దుఃఖములకు వారు ఏమాత్రం వెలువక, పొంగక, కృంగక కృష్ణునియొక్క నామమును మాత్రమే నిరంతరము ఉచ్చరిస్తూ ఉండేవారు. కృష్ణప్రేమకోసం మాత్రమే వారు ఎదురు చూసేవారు. కష్టములు, దుఃఖములు ఇవన్నీ కదలిపోయే మేఘములు. నిజముగా తల్లి తండ్రి, భార్య బిడ్డలు ఇలాంటి వారంతా ఎన్ని జన్మలనుండి మన వెంట వస్తున్నారో, ఎన్ని జన్మములలో వారికి భర్తవై పోయినావో, ఎన్ని జన్మలలో వారు నీకు భార్యయై పోయారో, ఎన్ని జన్మములలో నీకు తల్లితండ్రులై పోయారో. ఇవన్నీ మనకు జ్ఞప్తియందున్నవా? ఇవి ఎన్ని మారినప్పటికీ దైవం మాత్రం మారదు. ఒక్కటిగానే ఉంటాడు. అట్టి మారని తత్త్వముతో మనం సన్నిహిత సంబంధము పెంచుకోవాలిగాని, మరేతత్త్వముతో మారే ప్రేమ గానే అభివృద్ధి గాంచుతుంది.

త్యాగము వల్లనే ప్రేమ

అట్టిమారని ప్రభువు ఎక్కడా అని వెతికేటవంటి స్వభావాన్ని నిరూపించేది యజ్ఞము. యత్+జ్ఞ యజ్ఞమవుతుంది. యత్ అనగా ఈ ప్రపంచమునకు మూలాధారుడు ఎవరు అని దీని అర్థము. జ్ఞ అనగా అట్టివాడు ఎక్కడ ఉన్నాడని వెదకటము. సమస్త సృష్టికి మూలాధారుడైన పురుషుడెక్కడ అని వెదికే ప్రయత్నమే యజ్ఞము. అయితే ఆయన ఎక్కడున్నాడని వెదకటము. దీనినే వేదము మరొకతూరి ఉచ్చరిస్తూ వచ్చింది. అంతర్ బహిశ్చతత్సర్వమ్ వ్యాప్య నారాయణ స్థితః లోవల వెలుపల సర్వత్ర నిండినటువంటివాడే భగవంతుడు. ఎక్కడ చూసినా ఉండినవానిని ఎక్కడ వెదికేది? వెదకట మెందుకు? అయితే ఈ మహర్షులందరు కూడను ఈ సమస్యను

పరిష్కారం చేసే నిమిత్తమై తపస్సును గావిస్తూ వచ్చారు. కట్టకడపటికి ఈ సత్యాన్ని గుర్తించుకున్నారు. 'వేదాహమేతం పురుషం మహాంతం ఆదిత్య వర్ణం తమసఃపరస్మాత్' అని జగత్తుకు బోధిస్తూవచ్చారు. వేదాంతమయ్యుడైనవాడు, మహాతేజో మయమైనవాడు ఎక్కడ ఉన్నాడు? సూర్యకాంతితో కూడిన ఈ పరమ పురుషుడు ఎక్కడ ఉన్నాడంటే తమస్సు అనే తమోగుణమునకు ఆవల ఉన్నాడని నిరూపించింది. తమోగుణమునకు ఆవల ఉన్నాడు కనుక మనము ఇప్పుడు విచారణ చేసి మనలో ఉన్న తమస్సును దూరం చేయాలి. ఈ తమస్సు అనే తెరచాటున ఉంటున్నాడు. తమిళంలో కూడా చెప్పుతుంటారు పెన్నదాటితే పెరుమాళ్ళు అని. మనము ఈ తమస్సు అనే పెన్నను దాటినప్పుడే ఈ భగవంతుడు కనుపిస్తాడు. పాదము మొదలుకొని శిరస్సు వరకు తమోగుణము తాండవమాడుతున్నప్పుడు ఇక భగవంతుడే రీతిగా మనకు లభ్యమవుతాడు.

ఏ ఒక్కదానికి త్యాగము లేదు. కొండంత ఆశలు హృదయములో పెట్టుకొని కొబ్బరికాయ కొట్టటానికి ప్రయత్నిస్తాడు దేవునికి. ఇది కాదు ప్రార్థన. ఇది కాదు భక్తి ఇది కాదు ప్రేమ. అభీష్టములను మాత్రమే శిరస్సు నందుంచుకోవటం సరైన ప్రార్థన కాదు. స్వార్థ రహితుడైన మానవుడే సమాజ సేవలో పాల్గొంటాడు. అట్టి స్వార్థరహితమైన సేవలు చేసినవారికే భగవంతుని సేవ చేయటానికి అధికారం వస్తుంది. మొట్టమొదట మనము త్యాగేనైకే అమృతత్వమానశుః ఈ త్యాగమనే దానిని కొంతవరకు అభివృద్ధి పరచుకోవాలి. ఈ త్యాగము ఒక్కప్రేమ వల్లనే లభ్యమవుతుంది. ప్రేమ కల్గినవాడు ఏదైనా కూడా త్యాగం చేస్తాడు. ప్రేమ లేక స్వార్థము మాత్రమే నింపుకున్నవాడు ఎట్టి త్యాగమునకు ముందంజవేయడు. భగవంతుని మనము సన్నిహితుని గావించుకోవాలంటే యీ జగత్త్వాన్ని చక్కగా గుర్తించుకోవాలి.

నీవే భగవంతుడు

భగవంతుడెక్కడో ఒక చోట మాత్రమే లేడు. నీవే భగవంతుడు. నీ ఉపాదిభేదం దూరంగావిస్తే సాక్షాత్కారము నీకే లభ్యమవుతుంది. జాగ్రదవస్థయందు మనము అనేకరకములైన అనుభూతులను అందుకుంటాము. దృశ్య కల్పితమైన జగత్తునంతా మనం అనుభవిస్తున్నాము. 19 పాదములతో కూడిన జగత్తును మనం చూస్తాము. ఏమిటి ఆ 19 పాదములు? ఐదు

కర్మేంద్రియములు, ఐదు జ్ఞానేంద్రియములు, పంచప్రాణములు ఇవి 15. తరువాత మనసు, బుద్ధి, చిత్తము, అహంకారము. ఇవే 19 పాదములు. జాగ్రదవస్థయందే ఈ భౌతికమైన సుఖసంతోషములు మనం అనుభవిస్తాము. ఇక్కడ మనం జాగ్రత్తగా ఉంటాము. ఇట్టి జాగ్రదవస్థలోనున్న ఆత్మతత్వానికి ఏమని చెప్పారు? విరాటస్వరూపుడన్నారు. విరాట స్వరూపుడనగా జగత్ స్వరూపమే. దీనినే విశ్వడు అని మరొకపేరు. ఈ విశ్వడు నుండి వచ్చినటువంటిదే విశ్వము. ఇతనినే ఇంకోరీతిగా విచారణ చేసినప్పుడు విరాజ పుత్రుడు అన్నారు. జగత్తుకు ఆదర్శప్రాయుడుగా ఉండేవాడు. ఆనందాన్ని అందించేవాడు సతచిత్ అనే స్వరూపాన్ని నిరూపించేవాడు విరాజ పుత్రుడు.

ఇంక స్వప్నావస్థలోకి పోయేటప్పటికి జగత్తంతయు తనకు తానే ఆవిర్భవింప చేసుకున్నాడు. తానే అన్నీ సృష్టించుకున్నాడు. సృష్టించుకొని తానే అనుభూతిని పొందుతున్నాడు. దీనినే స్వప్నావస్థ అన్నారు. ఈ స్వప్నావస్థలో తేజసుడు అన్నారు. ఇతనినే హిరణ్యగర్భుడు అని చెబుతూ వచ్చారు. అనగా సర్వమును తనయిందే ఉంచుకొని, సర్వము తనయొక్క సంకల్పము చేత సృష్టించేవాడు కనుక హిరణ్యగర్భుడు. మూడవది సుషుప్తి. సుషుప్తి అనగా మంచనిద్ర. మంచనిద్రలో ఏమి అనుభవిస్తున్నాడు. తనను తానే మరచి తన్మయత్వముగా ఒక్క ఆనందమును మాత్రమే పొందుతున్నాడు. అక్కడ ప్రజ్ఞమాత్రమే ఉంటున్నది. అక్కడ ప్రజ్ఞానం బ్రహ్మ అని ఉచ్చరిస్తున్నారు. జాగ్రత్తలో ఉన్న విశ్వడు, స్వప్నములో ఉన్న తేజసుడు, సుషుప్తిలో ఉన్న ప్రజ్ఞ మూడు ఒక్కటే. ఈ అవస్థలను మనం దూరం చేసినప్పుడు నిలిచేది ఒక్కటే. జాగ్రదవస్థలో అనుభవించిన వాడూ తానే. స్వప్నావస్థలో అనుభవించినవాడూ తానే. సుషుప్తిలో ఆనందముననుభవించి తన్మయుడైన వాడూ తానే. ఈ మూడు అవస్థలను తీసివేసినప్పుడు అదే తత్వమిది అవుతుంది. అదే నేనుగా మారిపోతుంది. అట్టి తత్వమిది అనే భావము ప్రతి మానవునియందు ఉంటున్నది.

జగత్తంతా కర్మతో బంధింపబడింది

మనం ఎక్కడకో పోయి వెదుకనక్కరలేదు. అన్నింటికిని మనమే మూలకారణమై మూలాధారమై, ముఖ్యమై ఉండినప్పటికి మన స్వస్వరూపాన్ని మనం విస్మరించి బాహ్య

తేది. 09-10-1989న భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి దివ్యోపన్యాసము

ప్రపంచమునందు భగవంతుని వెదకటానికి ప్రయత్నం చేస్తూ ఉంటాము. అయితే ఆ వెదుకుటకు ప్రయత్నం చేసేదాని లోపల మనము ఒక పవిత్రమైన నిర్మలమైన నిశ్చలమైన ప్రేమను మాత్రమే మనం పెంచుకోవాలి. అట్టి ప్రేమ భావంతో భగవంతుని నామమును ఉచ్చరించండి. భగవంతునికి మానవాకారం మరింత ప్రీతికరమైనది. అందుకోసమే అవతారములుకూడా మానవాకారములుగా దిగి వస్తూ ఉంటాయి. కర్మమార్గమునందే మనము భగవంతుని దర్శించుటకు ప్రయత్నించవచ్చు. అందువల్లనే భగవద్గీత యందు 'కర్మణ్యేవాధికారస్తే' కర్మలయందే నీకు అధికారముంటున్నది. 'శరీరమాద్యం ఖలు ధర్మ సాధనం' కర్మల నాచరించే నిమిత్తమై శరీరము వచ్చింది 'కర్మాను బందీని మనుష్యలోకే' ఈ జగత్తంతా కూడ కర్మతో బంధింపబడింది. అలాంటి భగవంతుని మనము ఏదో కృత్రిమమైన వేషాలు కట్టి అతనికి అనేక విధములైన అలంకారములు చేసి అతనిని ఒక బొమ్మవలె మనం అనుభవిస్తున్నాము. ఇది కాదు భక్తికి మార్గము.

సహజ స్వరూపాన్ని సహజంగానే మనము అనుభవించాలి. భక్తులకు తృప్తి కావచ్చుగాని ఈ అలంకారము భగవంతునకు తృప్తికాదు. భక్తులయొక్క మనస్సు కరుగవచ్చునుగాని భగవంతునియొక్క హృదయము కదలదు. ఒక్క ప్రేమ చేతనే హృదయాన్ని కరిగించి కదిలింపతచేయటానికి తగిన శక్తి సామర్థ్యములుంటున్నవి. కనుక భగవంతుని అమితంగా వర్ణించటానికి ముందుకు పోకుండా కేవలము అల్పకోరికలు మనం కోరకుండా అతనినే మనము కోరితిమంటే అన్నీ లభ్యమవుతాయి. కనుక భగవంతుని నామస్మరణ చేస్తూ ఆయనను మనయొక్క మిత్రునిగను, సన్నిహితునిగను చేసుకోటానికి తగిన ప్రయత్నము చెయ్యాలి.

(తేది. 09-10-1989న భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి దివ్యోపన్యాసము)